

[Finansministeren.]

Omraade er i Stand til at fejre. Jeg har aldrig givet mig ud for at være synsk, jeg har paa de Tidspunkter, hvor en Vurdering skulde foretages, søgt at gøre det saa godt, som det nu var muligt, ud fra en forsigtig Vurdering af Forholdene. Jeg gad nok vide, hvem der, da denne Lov om de midlertidige Forbrugsafgifter første Gang blev gennemført, i Marts 1940, overhovedet var i Stand til at sige, hvad denne Skat kunde indbringe. Man havde end ikke tilstrækkeligt statistisk Materiale dengang til at vurdere den aarlige Omsætning af de Varer, der her var Tale om, men hvem kunde i øvrigt paa dette Tidspunkt forudse, hvordan Købeevnen, hvordan Produktionsmulighederne vilde komme til at ligge? Og var dette usikkert i Marts, var det endnu mere usikkert paa det Tidspunkt, da Finanslovforslaget blev tilrettelagt, i Maj—Juni, hvor næppe nogen med Haanden paa Hjertet vilde have været i Stand til at sige noget afgørende om, hvordan Forholdene vilde blive i den kommende Tid.

Det samme gælder med Hensyn til den direkte Beskatning. Det er rigtigt, at jeg ved Forelæggelsen af Lovforslaget i Landstinget i sin Tid jugerede Provenuet til 285 Mill. Kr. Jeg føjede i øvrigt til, at jeg vilde ikke være forbavset, om Ligningsresultatet vilde vise sig at blive endnu bedre end de 285 Mill. Kr., men jeg føjede samtidig til, at man maatte jo forudse — og den Betragtning hørte jeg dengang fra mange Sider —, at der vilde være en meget betydelig Risiko forbundet med Skattebetalingen. Ogsaa herom, tror jeg at turde sige, kunde ingen have nogen afgørende Mening, dengang Finanslovforslaget blev gennemført, og det var med ganske aabent Visir, at jeg, da Forslaget blev endeligt tilrettelagt, skrev de 285 Mill. Kr., som jeg først havde regnet med, ned til 250, netop under Hensyn til den meget store Risiko, som jeg mente der dengang var med Hensyn til Skattebetalingen. Nu bagefter kan vi jo sagtens være kloge alle sammen, nu ved vi, at Aaret 1940 og ogsaa Tiden fremefter økonomisk set har formet sig anderledes, bedre, end vi dengang kunde forudse. Men jeg gad nok se den, der paa det Tidspunkt med nogen virkelig Begrundelse kunde have vurderet Tingene saadan, som de nu ved Regnskabet Afslutning har vist sig at være.

De to ærede Medlemmer vil maaske sige: Ja, men i Oktober Maaned, da dette Forslag for anden Gang var til Behandling, da var der dog langt større Muligheder for at komme til et rigtigt Skøn. Og det er

naturligvis rigtigt; paa dette Tidspunkt forelaa til en vis Grad Oplysninger om Skatteligningen, men ikke alle Oplysninger. Den nuværende Form for Selskabsbeskatning, hvor Ligningen er, om jeg saa maa sige, roterende Aaret rundt, gør, at man paa dette Tidspunkt ikke kunde være klar derover; i København, hvor Aktieselskabskatten først opkræves til Nytaar, er man i det hele langt tilbage med Ligningen af denne Beskatning.

Men heller ikke paa det Tidspunkt var det endnu klart, hvordan Betalingsevnen vilde komme til at ligge, hvordan Arbejdsløsheden og mange andre Forhold vilde kunne komme til at ligge Vinteren igennem, og det samme gjaldt med Hensyn til den Købeevne, man kunde regne med over for de Afgifter, der her er Tale om. Jeg skal villigt erkende, at jeg paa det Tidspunkt regnede med en Nedgang i Omsætningen af Manufakturvarer. Der kom imidlertid en Opgang, dels paa Grund af en Prisstigning, der paa det Tidspunkt, da vi sidst behandlede Loven, ikke var kommet til Udfoldelse, saaledes som det senere skete, og dels ogsaa fordi der i Vinterens Løb blev foretaget langt stærkere Opkøb af disse Varer, end man kunde regne med, ogsaa fordi Købeevnen i det hele holdt sig bedre, end man kunde regne med.

Samtidig med at Indtægterne viste sig at holde Stik, bedre som sagt, end man kunde regne med, var der ogsaa en Stigning i Udgifterne. Det er i det hele taget et Forhold, man maa tage i Betragtning, naar man skal vurdere Spørgsmaalet om Budgettering af Indtægter og Udgifter, at for Udgifternes Vedkommende maa man stadig, naar man bevæger sig i Begyndelsen eller Midten af Finansaaret, naar man staar over for en hel Rigsdagssamling, som man gjorde det dengang i Oktober Maaned, regne med, at der vil komme betydelige Stigninger ud over de Beløb, man kender — det samme vil sikkert ogsaa gøre sig gældende med Hensyn til den Oversigt, jeg har givet for indeværende Finansaar. Og naar man til syvende og sidst har det Formaal at holde Balancen paa Regnskabet, saa maa man ogsaa af den Grund være forsigtig med Hensyn til sin Budgettering af Indtægterne.

Jeg tror nu — hvis jeg her samtidig maa sige et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen om hans mere almindelige Betragtninger —, at naar det ærede Medlem og jeg ikke vurderer Forholdene paa samme Maade, saa har det en dybere Aarsag end netop en Divergens